

RIKSLØNNSNEMNDAS KJENNELSE AV 8. JULI 1983
I SAK NR 4/1982

Tvist mellom Operatør Ansattes Forbund (OAF) på den ene siden og Norsk Arbeidsgiverforening /Norske Operatørselskapers Arbeidsgiverforening (N.A.F./NOAF) på den annen side i tilknytning til Rikslønnsnemndas kjennelse av 30. desember 1982.

Nemndas sammensetning:

Herredsdommer Charles Philipson
Trygdedirektør Finn Alexander
Avdelingsdirektør Juul Bjerke
Førstesekretær i Landsorganisasjonen i Norge,
Liv Buck
Direktør i Norsk Arbeidsgiverforening,
Lars Christian Berge
Formann i Operatør Ansattes Forbund,
Eivind Lønningen
Personaldirektør i Phillips Petroleum Company, Norway,
Bernt Friis-Thommassen

Direktør Lars Christian Berge møtte som varamann for direktør Kåre D. Nielsen.

Etter at saken har vært drøftet i flere møter avsa Rikslønnsnemnda den 8. juli 1983 denne

K j e n n e l s e:

Rikslønnsnemnda avsa 30. desember 1982 kjennelse med bl.a denne slutning, del IV pkt 1:

ERSTATNINGSORDNING

Gjeldende fra 1. januar 1983 opprettes en ordning som forutsettes å gi en engangserstatning tilsvarende det dobbelte av den årlige sokkelkompensasjon i lønnsgruppe 106-8, dersom en arbeidstaker pga permanent tap av helseattest må slutte på kontinentalsokkelen. Utgiftene skal dekkes av arbeidsgiveren og skal under ingen omstendighet overstige 1 % av lønnsutgiftene for vedkommende kategori av arbeidstakere. For øvrig vises til vedkommende avsnitt i kjennelsen.

I samsvar med kjennelsen ble det ført forhandlinger mellom partene om opprettelsen av en forsikringsordning. Det har vært avholdt møter 14. mars 1983 og 5. mai 1983.

Da det ikke har lyktes for partene å komme frem til en forsikringsordning, har partene oversendt saken til Rikslønnsnemnda i henhold til kjennelsens s 65.

PARTENES ANFØRSLER:

Norsk Arbeidsgiverforening/Norske Operatørselskapers Arbeidsgiverforening (N.A.F./NOAF) har i det vesentlige anført:

Dessverre har det ikke lyktes partene å oppnå enighet om ordningen.

I medhold av kjennelsen avgis herved N.A.F./NOAF's rapport vedrørende saken.

Spørsmålet om en forsikringsordning ved permanent tap av helseattest for fortsatt arbeid offshore ble første gang tatt opp i forbindelse med tariffrevisjonen i 1980. Partene nedsatte da en studiegruppe til å utrede de spørsmål som ville knytte seg til en slik ordning. I rapport fra

studiegruppen er ulike problemstillinger i forbindelse med nevnte forsikringsordning drøftet under pkt 5 - pensjonsfond, side 5,6 og 7.

Studiegruppens anbefaling vedrørende en eventuell ordning er tatt inn under pkt Sosialfond på side 8.

Ved tariffrevisjonen pr 1.4.1982 reiste OAF krav om innføring av sosialfond - erstatningsordning.

TVISTESPØRSMÅLET

Twistespørsmålet i forbindelse med forsikringsordningen går på selve hovedprinsippet for ordningen. I samsvar med OAF's krav til sosialfond og studiegruppens rapport, har N.A.F./-NOAF forutsatt at ordningen skal gi dekning til arbeidstakere som permanent taper helseattest for fortsatt arbeid offshore, og som derved må søke seg arbeid på land. For disse arbeidstakere vil forsikringsordningen kompensere for nedgangen i arbeidsinntekt over en periode.

Arbeidstakere som ved varig tap av helseattest for arbeid offshore forblir arbeidsuføre i forhold til å ta arbeid på land, vil oppebære sykepenger og trygdeytelser med utgangspunkt i full offshore lønn.

N.A.F./NOAF kan ikke se at sistnevnte kategori arbeidstakere kan dekkes av forsikringsordningen, fordi det da vil oppstå urimelig forskjellsbehandling i forhold til selskapets fast ansatte på land.

Dette begrunnes med følgende:

De ansatte offshore og på land i de respektive selskaper har likeverdige trygde- og forsikringsordninger. Ved uførhet får ansatte i samme firma, som tjener likt, i prinsippet samme uførepensjon - uansett hvor de arbeider. Offshorepersonell får altså uføretrygd også av sokkelkompensasjonen.

Med bakgrunn i ovenstående vil det virke urimelig at offshorepersonell får forsikringsdekning utover uførepensjonen, mens ansatte på land får ordinær uførepensjon.

N.A.F./NOAF må derfor fastholde at forsikringen skal gi slik dekning som anført i forsikringsvilkårenes § 2, første setning:

Selskapet svarer for tap av legegodkjennelse som nevnt i § 1 oppstått som følge av ulykkesskade eller sykdom som medfører varig tap av legegodkjennelse for slikt arbeid når skaden eller sykdommen ikke er til hinder for at de forsikrede fremdeles kan utføre vanlig heltidsarbeid i land.

En eventuell endring av hovedprinsippet til å gi dekning i alle tilfeller av permanent tap av helseattest, vil medføre den forskjellsbehandling mellom offshoreansatte og ansatte på land i samme firma som nevnt ovenfor. Å kunne forsvare en slik personalpolitikk både innad i selskapene og overfor samfunnet forøvrig synes meget tvilsomt.

For ytterligere å underbygge N.A.F./NOAF's standpunkt vedrørende hovedprinsippet refereres bl.a. til studiegruppens rapport side 7:

"Fondet yter ingen kompensasjon ved yrkesskade eller i andre tilfeller der andre forsikrings-/pensjonsordninger gir full kompensasjon.

Fondets ytelse bør være en engangsutbetaling som vil hjelpe den forsikrede i omstillingsprosessen fra offshore arbeid til onshore arbeid med det inntektsbortfall dette vanligvis vil medføre."

Vi vil videre understreke hva OAF bl.a. anfører i sitt krav til sosialfond:

"I henhold til helseforskriftene kan en arbeidstaker bli nektet helsesertifikat og dermed sitt arbeid for langt flere årsaker enn dersom samme person hadde hatt arbeid på land. Eksempler: høyt blodtrykk, sukkersyke, epilepsi, osv.

I disse tilfeller vil den ansatte normalt ikke komme inn under trygderegelverket på land, og vedkommende må da søke seg arbeid på sitt hjemsted eller i dets nærhet.

Som nevnt i gruppens rapport, bor ca. 9% av EMP's offshoreansatte i såkalte distrikter med spesielt vanskelig arbeidsmarked som medfører at det sannsynligvis vil bli svært vanskelig for disse å skaffe seg nytt arbeid.

De resterende ca. 91% av de offshoreansatte bor også spredt innenfor Norges grenser, dvs. at svært mange, sikkert de fleste, vil måtte flytte dersom selskapet tilbyr den ansatte arbeid på hovedkontoret eller basen på land.

Felles for begge disse gruppene er at dersom en blir satt på land av helsemessige årsaker, vil en i de fleste tilfeller bli påført økonomisk tap (nedsatt inntekt).

Det kan i sin ytterste konsekvens føre til at den ansatte som eventuelt blir rammet av en slik sykdom, blir nektet helsesertifikat til videre arbeid offshore, men er fullt arbeidsfør på land, og kan bli nødt til å selge sitt hjem da vedkommende ikke lenger er istand til å holde sine økonomiske forpliktelser."

OAF's krav må etter N.A.F./NOAF's vurdering kunne oppsummeres slik:

- det skal "mindre til" før man taper helseattest for arbeid offshore sammenlignet med hva som kreves for å få uførepensjon,
- en mindre helsesvikt som fører til at helseattest tapes, resulterer i at man må finne seg arbeid på land,
- isåfall vil arbeidsinntekten normalt bli redusert. Man taper forskjellen mellom offshoreinntekt og lønnsnivået på land.

Rikslønnsnemnda uttaler:

"Rikslønnsnemndas medlemmer, Philipson, Alexander, Bjerke og Lønningen med tilslutning av Buck, finner at en erstatningsordning som antydnet av partene er på sin plass i en virksomhet som det her er tale om, med særskilte krav til arbeidstakernes helse. Det er en spesiell risiko for å måtte slutte i offshorearbeid selv om arbeidstakeren ikke kan karakteriseres som ervervsufør i trygdemessig/-forsikringsmessig forstand, og være berettiget til uførepensjon. Overgangen til en egnet arbeidsplass på land kan ta noen tid, og dagpengene fra folkestrygden under arbeidsløshet vil bare delvis dekke bortfalt arbeidsinntekt. Under enhver omstendighet vil nedgangen i arbeidsinntekt ved overgang til beskjeftigelse på land bli meget merkbar og kreve privat økonomisk tilpasning."

Med bakgrunn i ovenstående må vi fastholde at hovedprinsippet for forsikringsordningen slik det fremkommer av forsikringsvilkårenes §2 er innrettet i samsvar med studiegruppens rapport. Hovedprinsippet er videre tilpasset OAF's krav til ordning, og det er overensstemmende med Rikslønnsnemndas premisser.

Operatør Ansattes Forbund (OAF) har i det vesentlige anført:

Under behandlingen i Rikslønnsnemnda av ovenfornevnte påstand ble det konstatert at partene hadde differensiert syn i spørsmålet til forsikringsordning/sosialfond.

Rikslønnsnemndas flertall, medlemmene Philipson, Alexander, Bjerke og Lønningen med tilslutning av Buck, fastslo imidlertid at en ordning som sikrer alle fast tilsatte innenfor OAF-området en engangserstatning tilsvarende 2 ganger sokkelkompensasjonen i 1.gr. 106-8, ved tap av gyldig helseattest, skal etableres. Og det uten omsyn til eventuell støtte fra folketrygden eller andre etablerte ordninger.

Dette er begrunnet hos flertallet med at under en hver omstendighet vil det å måtte slutte i offshoarearbeid resultere i et markant inntektsbortfall, og ordningen er ment å avhjelpe det akutte behov i den enkeltes private økonomiske tilpasning. (Ref. kjennelsen s. 63-64).

Det er således kun to begrensninger som ligger nedfelt i Rikslønnsnemndas kjennelse:

At premieutgiftene ikke overskrider 1% av lønnsutgiftene ved seneste kalenderår, og at beløpets størrelse ikke overstiger 2 ganger sokkelkompensasjonen i 1.gr. 106-8.
(Ref. kjennelsen s. 65, 1. avsnitt.)

Det var således kun opp til partene å forhandle om formene på ordningen, fond eller forsikringsordning og detaljerte spørsmål. (Jfr. kjennelsens s. 66, 4. avsnitt.)

Operatør Ansattes Forbund har under de videre forhandlinger med Norske Operatørselskapers Arbeidsgiverforening hele tiden holdt seg til Kjennelsen i nevnte spørsmål, og vil ut fra denne hevde at alle er omfattet av ordningen, og at alle som

omfattes av kjennelsen er berettiget til en engangsutbetaling, uten hensyn til eventuelle andre offentlige og private ordninger, som på ingen måte kompenserer for den klare inntektsnedgang ved tap av nevnte helseattest.

Det har dessverre ikke lyktes å nå frem til en løsning i disse forhandlinger. Vi vil imidlertid gjøre oppmerksom på at kostnadene ved en forsikringsordning som er i tråd med OAF's syn, og Rikslønnsnemndas flertalls slutning, ligger godt under den fastlagte grense på 1%.

RIKSLØNNSNEMNDAS BEMERKNINGER

Rikslønnsnemndas flertall, medlemmene Philipson, Alexander og Berge med tilslutning av Friis Thommassen skal bemerke:

Det foreligger i utgangspunktet en tolkningstvist hvor det er uenighet mellom partene.

Flertallet viser til at Rikslønnsnemnda i sin kjennelse av 30. desember 1982 etablerte en ramme for en ordning hvoretter partene skulle forhandle om de nærmere vilkår og rapportere til nemnda dersom det ikke ble oppnådd enighet. Det vises til s. 65 i kjennelsen, der det heter:

"Flertallet tar ikke standpunkt til formen for erstatningsordning - forsikring eller fond hvorav erstatningen utredes - til administrasjonsprinsippene, eller til mere detaljpregede spørsmål som knytter seg til en slik ordning. Ordningens konstruksjon og de spørsmål som knytter seg til gjennomføringen overlates til partene å forhandle om. Dersom enighet ikke oppnås skal det avgis rapport til Rikslønnsnemnda, som da vil vurdere spørsmålene."

Rikslønnsnemnda er underkastet i det vesentlige de samme begrensninger som en domstol med hensyn til adgangen til å foreta rettelser i en kjennelse. Dette kan dog ikke være til hinder for at nemnda likevel kan ta standpunkt til den tolkningstvist som foreligger.

Slik flertallet ser det, må nemnda holde seg innenfor den ramme som er lagt ved den tidligere kjennelse, når den skal vurdere hvilken ordning som bør etableres. Jfr Arbeidsrettens dom av 1. juli 1949 i sak mellom Norsk Arbeidsgiverforening, Haandverkernes Arbeidsgiverforening og Norske Murmestres Landsforening på den ene side og Norsk Murerforbund på den annen side, "Dommer og kjennelser av Arbeidsretten 1949" s 53.

Den ordning som ble vedtatt, inngår som en del av tariffavtalen mellom partene, og ved tolkningen blir det spørsmål om flertallet har lagt til grunn noen forutsetninger for sin avgjørelse, jfr Kristen Andersen: Fra arbeidslivets rett (1967) s 61 og Arbeidsrettens dom av 4. desember 1980 i sak mellom Staten og Akademikernes Fellesorganisasjon, "Dommer og kjennelser av Arbeidsretten 1980" s 208 flg.

For flertallet har det vært en sentral forutsetning ved etablering av ordningen at kompensasjonen bare skulle gjelde for arbeidstakere som kunne fortsette å arbeide på land. Flertallet tok ved sin avgjørelse av 30. desember 1982 utgangspunkt i de forhandlinger partene tidligere hadde ført samt Riksmeklingsmannens forslag. Forsåvidt angår de som måtte være uføre, vil disse som det fremgår av N.A.F./NOAF's redegjørelse, oppebære sykepenger og andre trygdeytelser med utgangspunkt i full offshore lønn.

Det vises forsåvidt angår forhistorien til rapporten fra studiegruppen for utredning av pensjonsalder/sosialfond for arbeidstakere på faste oljeinstallasjoner innenfor Elf, Mobil, Phillips' virkeområder i Nordsjøen. Det heter her:

"Disse arbeidstakerne kan få store jobbmessige problemer, dersom de av medisinske grunner tvinges til å gå over i onshore arbeid, på grunn av manglende arbeidsmuligheter i distriktene.

Et pensjonsfond, en forsikring som gir økonomisk støtte til arbeidstakerne som av medisinske grunner tvinges i land, ville derfor kunne være til stor hjelp i slike situasjoner.

Vedlagt et tilbud fra Nordens Skadeforsikring, som viser hvordan en slik forsikring ser ut.

Forsikringen yter en engangsutbetaling som hjelper den forsikrede i den første vanskelige omstillingsperioden fra offshore- til onshore tilværelse.

Jo yngre den forsikrede er, dess større vil forsikringsbeløpet være. Dette begrunnes med at yngre personer som regel har større økonomiske forpliktelser enn personer som nærmer seg pensjonsalderen.

Kostnadene ved en slik forsikring er avhengig av alder og forsikringsbeløp. Ved en alder på 30 år og et forsikringsbeløp på kr 200 000,- vil årspremien være ca kr 1 200,-.

Dersom et pensjonsfond skal opprettes bør følgende forutsetninger vurderes:

- Fondet bør bare yte kompensasjoner til arbeidstakere som er fast ansatte i et av de tre selskapene som offshore arbeidstaker.
- Det bør vurderes om det skal innføres karantenebestemmelser, f.eks 2-3 års ansettelsestid i offshore stilling, for å kunne motta kompensasjon fra fondet.

- Fondet yter ingen kompensasjon ved yrkesskade eller i andre tilfeller der andre forsikrings-/pensjonsordninger gir full kompensasjon.
- Fondets ytelse bør være en engangsutbetaling som vil hjelpe den forsikrede i omstillingsprosessen fra offshore til onshore arbeid med det inntektsbortfall dette vanligvis vil medføre.
- Fondet bør bygges opp og administreres av et forsikringsselskap.
- Det bør overveies om det bør opprettes et styre for fondet der arbeidstakerne, arbeidsgiverne er representert.
- Reglene for utbetalingen bør være klart og entydig utformet, og bør ikke kunne utnyttes av enkeltpersoner til å skaffe seg personlige fordeler."

Konklusjonene i første og tiende avsnitt gjør det klart at det studiegruppen siktet på var erstatning til arbeidstakere som av helsemessige grunner måtte gå over fra offshore-arbeid til onshore-arbeid.

Det heter i tilknytning til dette i flertallets merknader i kjennelsen av 30. desember 1982:

"Rikslønnsnemndas medlemmer Philipson, Alexander, Bjerke og Lønningen med tilslutning til Buck, finner at en erstatningsordning som antydnet av partene er på sin plass i en virksomhet som det her er tale om, med særskilte krav til arbeidstakernes helse. Det er en spesiell risiko for å måtte slutte i offshore-arbeid selv om arbeidstakeren ikke kan karakteriseres som ervervsufør i trygdemessig/forsikringsmessig forstand, og være berettiget til uførepensjon. Overgangen til en egnet arbeidsplass på land kan ta noen tid, og dagpengene fra folketrygden under arbeidsløshet vil bare delvis dekke den bortfalte arbeidsinntekt. Under enhver omstendighet vil nedgangen i arbeidsinntekt ved overgang til beskjeftigelse på

land, bli meget merkbar og kreve privat økonomisk tilpasning."

I tråd med OAF's argumentasjon i tilknytning til kravet om sosialfond, jfr sitat på s 5 i denne kjennelse, har flertallet tatt sikte på etablering av en ordning som dekker den særskilte risiko for at en arbeidstaker vil måtte slutte i offshorearbeid, men likevel "er fullt arbeidsfør på land".

I henhold til dette gir flertallet N.A.F./NOAF medhold i det syn de har gitt uttrykk for forsåvidt angår rammen for ordningen.

Flertallet vil forøvrig bemerke:

I OAF's opprinnelige krav under lønnsforhandlingene 1982 var premien til erstatningsordningen det primære krav, nemlig 1 % av lønnsutgiftene slik nærmere definert. Størrelsen av erstatningsbeløp ble da forutsatt å være en funksjon av lønnsutgiftene dvs av premieinntekten.

Under forhandlingene tilbød N.A.F./NOAF - forutsatt løsning uten konflikt - en forsikringsordning med fastsatt erstatningsbeløp. Premieutgiften som ville følge, skulle deles likt mellom partene, og deltakerne i ordningen skulle være frivillig for arbeidstakerne.

For Rikslønnsnemnda høsten 1982 ble kravet fra OAF endret slik at erstatningsbeløpet ble det primært fastsatte og premiebeløpet, som helt ut skulle dekkes av arbeidsgiveren, ville bli en funksjon bl.a av erstatningsbeløpet.

Rikslønnsnemnda's flertall var enig i at erstatningsbeløpet ble fastsatt, men fant at premiebelastningen samtidig burde gis en ramme.

I utgangspunktet valgte man begrensning svarende til OAF's opprinnelige krav under lønnsforhandlingene 1982 (1 % av lønnsutgiftene). Ved vurderingen av rammens tilstrekkelighet

hadde man ikke annet grunnlag å bygge på enn de premiesatser (pr alder og i 0/00 av erstatningsbeløp) som et forsikrings-selskap hadde presentert for den interne studiegruppe i et forsikringsforslag. Dette forslag korresponderte dog ikke med studiegruppens konklusjoner, og heller ikke med Rikslønnsnemnda's resultat. Avvikelsene var flertallet oppmerksom på.

Premiesatsene gjaldt et system som forutsatte at den enkelte arbeidstaker selv skulle velge om han ville slutte seg til ordningen (og selv betale premien). På grunn av seleksjonsrisikoen var det klart at premiesatsene måtte ligge merkbart over dem som ville være aktuelle i et kollektivt system - automatisk omfattende alle arbeidstakere - slik flertallet forutsatte. Hertil kommer at erstatningsprogrammet gikk utover det som flertallet forutsatte skulle gjelde for ordningen - på grunnlag av OAF's krav for nemnda, jfr side 5 i nærværende kjennelse.

På den andre side skulle forsikringen bare gjelde til fylte 60 år, mens flertallet forutsatte varighet utover denne alder.

Det må være en sammenheng mellom et valgt erstatningsbeløp og den maksimering av premiebelastningen som samtidig blir fastsatt. Premierammen må - så langt vurderinger gjør det mulig - legges rommelig bl.a for å unngå nye problemer ved gjennomføringen eller senere. Å konstatere dette var pointet med de elementære overslag som ble gjort. I forbindelse med presentasjonen av resultatet ble uttrykkelig påpekt, jfr kjennelsens side 64, nederst, at det var enhetspremiesatsene i det innhentede - ikke helt relevante - forsikringsforslag som var anvendt på det av nemnda valgte erstatningsbeløp. Det var innlysende at premiebelastningen for den ordning som flertallet forutsatte, måtte bli mindre.

At man likevel satte premierammen så høyt som 1 % (eller om man hadde satt den til de nevnte 0,75 %) ikke tillegges

selvstendig betydning i forbindelse med det forsikringssystem som flertallet forutsatte etablert.

Medlemmet Bjerke anfører følgende:

Rikslønnsnemnda gikk ved sin kjennelse av 30. desember 1982 inn for at det ble opprettet en erstatningsordning for arbeidstakere som permanent taper nødvendig helseattest for fortsatt arbeid på sokkelen. Utgiftsrammen for og finansieringen av ordningen ble fastlagt av nemnda, mens det ble overlatt partene å forhandle om ordningens konstruksjon og spørsmål som knytter seg til gjennomføringen. Dersom enighet ikke ble oppnådd skulle det avgis rapport til Rikslønnsnemnda, som da ville vurdere spørsmålene.

Det har iflg. partenes rapporter til Rikslønnsnemnda ikke vært mulig for partene å bli enige om erstatningsordningens konstruksjon og gjennomføring. Dette betyr at det ikke er kommet i stand noen erstatningsordning i samsvar med Rikslønnsnemndas forutsetninger. Det er derfor nå opp til Rikslønnsnemnda å vurdere den situasjon som er oppstått.

Det kunne her for nemnda tenkes to alternativ. Det ene er å konstatere at partene ikke har vært i stand til å løse den oppgave de var pålagt av nemnda, og at det derfor ikke har lyktes å få i stand den erstatningsordningen nemnda hadde fastlagt rammen for. En slik løsning kunne være nærliggende for så vidt som nemnda i sin kjennelse av 30. desember 1982 ikke forpliktet seg til å utarbeide de detaljerte retningslinjer for ordningen. Det annet alternativ er at Rikslønnsnemnda nå fastlegger detaljerte retningslinjer for en erstatningsordning. Nemnda vil da være bundet av det som ble fastlagt i kjennelsen av 30. desember 1982, men står fritt mht de spørsmål som gjelder ordningens konstruksjon og gjennomføring, og som ikke ble fastlagt ved nemndas kjennelse av 30. desember 1982. Dette medlem er kommet til at en vil legge det siste alternativ til grunn for en løsning.

Det vesentligste tvistespørsmål nå mellom partene gjelder

spørsmålet om forsikringsordningen skal omfatte de som ved tap av helseattest for offshore arbeid også blir arbeidsuføre i forhold til det å ta arbeid på land. I Rikslønnsnemndas kjennelse av 30. desember 1982 ble ordningens omfang ikke klart presisert.

Hvis Rikslønnsnemnda velger den utvei å fastlegge detaljerte retningslinter for erstatningsordningen, er dette et av de spørsmål Rikslønnsnemnda må ta standpunkt til nå.

Dette medlem er av den mening at det forhold erstatningsordningen skal dekke er risikoen for tap av de særskilte "helsekvalifikasjoner" som er nødvendige for arbeidet på sokkelen. Ordningen er ikke ment å være en ekstrakompensasjon for risikoen for en alminnelig arbeidsuførhet. Det ville i så fall være å gripe inn i ordninger for folketrygd og tjenestepensjonering i samfunnet for en spesiell arbeidstakergruppe. Dette medlem finne ikke dette berettiget. Ordningen bør utformes slik at den skal gjelde for arbeidstakere som permanent taper helseattest for arbeid på sokkelen, men som fortsatt er generelt arbeidsføre for arbeid på land. Bakgrunnen for forsikringsordningen ligger i det forhold at det stilles spesielle helsekrav til de som skal arbeide på sokkelen. Det skal forholdsvis lite til for å tape de "helsekvalifikasjoner" som her kreves, og slike arbeidstakere vil stå overfor oppgaven å finne seg nytt arbeid i land. Dette stiller krav til omstillinger som kan være kostbare og betyr gjerne tap av arbeidsinntekt i en overgangsperiode før nytt arbeid oppnås, ofte også på lengre sikt. Det er dette erstatningsordningen etter medlemmets mening skal gi kompensasjon for.

Dette medlem finner støtte for sitt syn også i de forarbeider som har vært gjort i forbindelse med en erstatningsordning, og i partenes anførsler i den sammenheng. Det vises i denne sammenheng til flertallets merknader fra side 9 nederste avsnitt og følgende. Dette medlem slutter seg også til konklusjonen fra flertallet, medlemmene Philipson, Alexander

og Berge med tilslutning av Friis Thommassen.

Nemndas medlemmer Philipson, Alexander, Berge og Friis Thommassen gir subsidiært sin tilslutning til medlemmet Bjerkes vurderinger.

N.A.F./NOAF har fremlagt forslag om en lisensforsikring samt polisetekst for denne. Flertallet Philipson, Alexander, Bjerke og Berge med tilslutning av Friis Thommassen finner prinsipielt å kunne legge denne til grunn med de eventuelle korreksjoner partene blir enige om.

Nemndas medlem Lønningen vil bemerke, at i den grad Rikslønnsnemnda's flertall hevder at det var en klar forutsetning at kompensasjonsordningen bare skulle omfatte de arbeidstakere som kunne fortsette i "vanlig arbeid" på land, så er dette å hevde forutsetninger som aldri har vært diskutert i en fulltallig nemnd. Det går heller på ingen måte fram av kjennelsen av 30. desember 1982. Flertallet hevder også å kunne vise til forhistorien (studiegruppen) som en del av sin argumentasjon og begrunnelse for sitt standpunkt.

Til dette skal bemerkes følgende: Fondet skulle ikke yte kompensasjoner i de tilfeller andre forsikrings/pensjonsordninger gav full kompensasjon. Med full kompensasjon menes her, kompensasjon for bortfall av offshore inntekt. De etablerte trygdeordninger og pensjonsordninger gir under ingen omstendighet full kompensasjon for bortfall av offshore lønn.

I Rikslønnsnemnda's kjennelse av 30. desember 1982 s 64, siste avsnitt, er det anført et anslag over premiestørrelsen til en erstatningsordning. Det anslag som er gjort bygger på forutsetningen om at alle som taper gyldig offshore helse-sertifikat skal ha kompensasjon etter erstatningsordningen. Ved den ordning, og nye restriksjoner flertallet her blir stående ved, er premiebeløpets størrelse anslagsvis 0,2 % av lønnsutgiftene for vedkommende arbeidstakergrupper. Dette

ligger ca 0,55 % under det flertallet vurderte kostnadene til under behandlingen i nemnda.

Flertallet har under denne behandling anført at offshore arbeidere ikke skal favoriseres fremfor andre grupper som blir varig arbeidsufør i samfunnet.

Til dette argument skal bemerkes: Offshore arbeid til havs er et av verdens hardeste og mest krevende yrker både fysisk og psykisk. Mulighetene for fysisk og psykisk skade ligger langt over tradisjonell "landindustri", noe som klart går fram av all statistikk og forskning. At en arbeidstaker som blir varig arbeidsufør under disse forhold får økonomisk kompensasjon i en overgangsfase, kan under ingen omstendighet oppfattes som for-fordeling.

Den praksis som Rikslønnsnemnda's flertall her legger opp til, er å undergrave Rikslønnsnemnda's stilling som nøytral og uavhengig instans. Dette medlem blir under henvisning til forannevnte stående ved å stemme for OAF's standpunkt.

Medlemmet Buck slutter seg til konklusjonen fra det dissenterende medlemmet Lønningen og anfører:

Rikslønnsnemnda har avsagt en klar kjennelse i interesse-tvisten mellom N.A.F./NOAF og OAF når det gjelder påstandens punkt 2: Sosialfond - erstatningsordning.

Rikslønnsnemndas flertall fastslår at arbeidstakerne på sokkelen som taper nødvendig helseattest, slik at de ikke kan fortsette sitt arbeid på sokkelen, skal ha en engangs-erstatning. Rikslønnsnemnda har også konkret fastsatt hva erstatningsbeløpet skal være.

Rikslønnsnemnda har slått fast at alle som mister helseattesten, med de foran nevnte konsekvenser, skal ha erstatningen - uansett hvilken arbeidssituasjon disse kommer i senere.

At flertallet ikke tar standpunkt til formen for erstatningsordning - forsikring eller fond, hvorav erstatningen utredes, til administrasjonsprinsippene eller til mer detaljpregede spørsmål som knytter seg til en slik ordning, endrer ikke noe på den prinsippavgjørelse flertallet har gjort i saken. Det gjør heller ikke de spørsmål som er overlatt til partene å forhandle om.

Rikslønnsnemnda skal etter kjennelsens ordlyd vurdere spørsmålene hvis partene ikke blir enige om formen for erstatningsordningene. Prinsippavgjørelsen står, etter Buck's mening fast.

S L U T N I N G

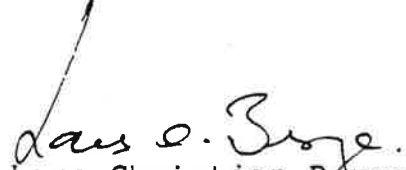
N.A.F./NOAF's forslag til forsikringsordning slik den er kommet til uttrykk i bilag til møtereferat fra møte 14.mars 1983 mellom N.A.F./NOAF og OAF blir å legge til grunn som tariffavtale mellom partene med de eventuelle korreksjoner og endringer som partene måtte bli enige om ved fortsatte forhandlinger.

Charles Philipson

Paul Bjerke

Finn Alexander

Liv Buck

Lars Christian Børge

Eivind Lønningen

Bernt Friis Thomassen